

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ A
NEJLEPŠÍ ČESKÝ
TÝDENÍK NA
ZÁPADĚ

POKROK ZÁPADU

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

Založen 1871. - Ročník 42.

Omaha, Neb., ve středu 25. září 1912.

Číslo 10.

POLITICKÁ ROZPRAVA.

Služujeme-li guv. Wilsona na jeho politickém turné západem, sledujeme, že výroky v řečích jeho téměř všechny jsou proti ochrannému clu. V tom prý vězí drahoty živobytí a nikdy neudává, že země naší je vyvážena za miliony potravin, a že cena pšenice je řízena v Liverpoolu v Anglii a že pokavár v světovém trhu poptávka bude tatáž, že pšenice v ceně neklesne, leč by v zemi naší byly armády nezaměstnaných a v každém městě milodárné polévčárny.

Kdo má pět smyslů pohromadě, dozná, že světová výroba a spotřeba řídily z většího dílu cenu potravin a ochranné clo udržuje dělný lid americký od rekrutování do armády nezaměstnaných a od návštěvy volných polévčáren. Wilson vykládá horlivě bodrým americkému farmáři, že platí vysokou cenu za vše, co potřebuje pro svoji manželku, své děti a na sebe od hlavy až k patě a toho všeho je vinná soustava celní, propagovaná stranou republikánskou. Milý farmáři! Nehlásala nám to též demokratická strana v kampani Clevelandové? A lid byl tak hloupý, že se na tu vějičku chytil — a co následovalo zvolením Clevelanda za presidenta? Nemá třeba to vypisovati, neb jest to posud v živé paměti nás všech. Historie se opakuje. Tážu se, kolik je nás, že by sobě přáli vrácení podobné doby? Zjistěte, že žádný.

Mnohé demokratické časopisy české snaží epátí lidu do očí, že guv. Wilson dostatečně vysvětlil svůj výrok, vztahující se na přístěhovatele z jižní Evropy a že to tak nemyslel, jak to napsal ve své historii "Amerického Lidu". Jedna věc je svatá, a to jest, že píše-li kdo historii, že jí píše s rozvahou a že dostatečně ví, co píše, aniž by potřeboval to později omlouvatí pro svůj zájem, když toho potřebová, že to tak nemyslel. — Nuž, je-li tomu tak, že lid, jenž se sem stěhuje z jižní Evropy, je pod Čínana, jmenovitě z Itálie, proč to se snaží guv. Wilson, dem. čekánek prezidentství, zastítní slovy, "že to tak nemyslel?" — Dále odvolává se, že to rozebíral z ekonomického stanoviska. Guv. Wilson, když byl profesorem, byl znám co výtečný ekonomista. Proč nyní těch výmluv? Je-li něco faktem, nepotřebuje to obrany. My sobě můžeme stanovisko vysvětliti nyní, že byl zaujat proti přístěhovatelům a proto nyní praví, "že to tak nemyslel".

Všichni naši krajané by měli pro Tafta voliti a zvláště ti, kteří sobě zakládají na osobní svobodě, poněvadž Wilson je pro tak zvané "Local Option", což žádný nepopře. Co to znamená pro osobní svobodu?

Pro jeho názory ohledně Local Option německé sdružení "German Alliance", která je založena na chránění osobní svobody v zemi této, dneš tá Alliance je proti Wilsonovi z té příčiny a téměř celková bude hlasovati pro Tafta. Prošlino ty naše české demokraty a samozvané hajitely osobní svobody, by sobě toho povšimli. Jak praví Wilson, sám Taft je poctivý a muž slova. Němci - Taftovi vidí pravého zastance osobní svobody a rovněž i jiní, kteří dávají pravdě průchodu.

Nenapsal jsem tyto řádky z nějakého strannictví, neb každý nestranný pozorovatel vidí totéž. Prati bych sobě, by každý čtenář vše četl a uvažoval. Die mého pozorování, kdo nechce, by se Clevelandova doba vrátila, kdo má na srdci poctivě přístěhovatele a kdo chce míti osobní svobodu, ten nemůže a nebude voliti Wilsona.
V. Bureš.

OMAHA

Theodor Roosevelt jest právě na honbě za hlasy v Nebrasce. V pátek večer mluvil v Omaze, v auditoriu. Přijel do Omahy krátce po 6. hodině večer, dal se dovézt do města automobilem, který řídila bezoucná suffražetka, a o osmé hodině byl již v auditoriu, aby pronesl svoji kampanní řeč. Na nádraží shromáždil se zástup, sestávající asi z 500—600 mužů, žen a dětí, který Roosevelta uvítal. Dollarové tikety na sedadla na jevišti nebyly tak na odbyt, jak bylo o nich rozšířováno a byly konečně rozdány zdarma. Záhy po sedmé hodině počalo se auditorium plnití a o osmé hodině byla skoro všechna sedadla obsazena. Veliký zástup tlačil se také v zadu v přízemí.

konvenci v Chicagu a opakoval všechny známé již fráze o podvodu, který byl spáchán, tím, že mu byli ukradeni delegáti. Potom se pustil do Rosewata, jenž byl předsedou konvence, která porazila plukovníka. Pravil, že Rosewater nebyl v tu dobu bossem, nýbrž jen nástrojem bossa. Opakoval svá stará tvrzení, že výbor v konvenci ukradl mu 90 delegátů, aby nominoval Tafta a že by jich byl ukradl třeba 190, kdyby je byl potřeboval. Na to vykládal program strany progresivní. — Kdo si z galerie vykřikl "Perkins!" Roosevelt pravil: "Milerád vám povím o Perkinsovi. Přišel ke mně v březnu a řekl, že zamýšlí mne podporovati. Po chvíli ptal jsem se ho, proč. Byl uražen. Řekl jsem mu, aby nebyl uražen, že chci pouze vědět, z jaké příčiny on jediný z této třídy občanů

delných večerů. Doufáme, že zpráva tato bude od našich krajanů vděčně přijata a upozorujeme již dnes na to, že výběr kusů, které budou sehrány, byl co nejpelivěji sestaven a že úlohy náležají se budou v osvědčených rukou pp. ochotníků, s nimiž naše obecennost jest dobře obeznámena. Očekáváme, že snaha a námaha pp. ochotníků bude také náležitě oceněna a že spoluúčinkují budou za svoji práci hojnou návštěvou odměněni. Každý má příležitost divadlo navštívit a užlehtilým způsobem se pobaviti a poučiti. Otevření divadelní sezony jest určeno na neděli 29. září a zahájeno bude obrazem ze života ve třech jednáních "Bodry Venkovan" od V. Lipovského. Již volba kusu, který nám předvádí obrázek z venkovského ovzduší naší milé vlasti, jest nám

NEJVĚTŠÍ PARNÍK SVĚTA U BROVNÁNÍ S NEJVĚTŠÍMI MRAKODRAPY.

Photos copyright, 1912, by American Press Association. Budova Woolworth, vysoká 750 stop. Parník Imperator, dlouhý 900 st. Budova pošt, Metropolitan, 700 st. vysoká.

Budovy Woolworth a Metropolitan v New Yorku, jež jsou nejvyššími stavbami — t. z. mrakodrapy — na světě, jsou malé u srovnání s novým parníkem "Imperator" Hambursko-americké linie, jenž jest největší lodí mořskou. Budova Woolworth jest 750 stop vysoká, Metropolitan 700 stop vysoká a parník "Imperator" má 900 stop délky.

Když byl dům zaplněn, hudba zahrála "The Spangled Banner" a "Amerika", jež lid zpěvem doprovázel. Mezitím co se dav takto bavil, byly prodávány červené štětky s podobnou Roosevelta na památku. Na jevišti vešel Roosevelt, jsa provázen svými věrnými následky. Jakmile se objevil, někdo na jevišti, kdo si přál, aby dobře zhodnotil své dollarové místo, začal jásat a za okamžik byl plukovník již v předu jeviště, klaně se. Dav jásal a vystupoval na špičky. Olavla jeho trvala skoro minutu. Aby přivrátil Rooseveltovi neustratili opět kontrolu nad sebou, hudba zahrála. Dr. W. O. Henry zvolen za předšedku. V krátké poznámce prohlásil Roosevelta za nejlepšího kandidáta prezidentství, a sedl si. Plukovník započal svoji řeč útkem na řádnou republikánskou

mne odpovídal, že provozuje výnosný obchod, aby jeho děti byly dobře opatřeny. Také řekl, že příšel k závěru, nebudou-li dnešní smahy zastaveny, že to bude brzy země, v níž bude lze se těžko užití. Perkins pravil, že by podporoval každého, kdo by chtěl pracovati pro zlepšení existenciálních podmínek. O Wilsonovi Roosevelt pravil, že jeho definice svobody je příliš akademická, a že bude nejlepší, ponechá-li se pouze v mezích mori státu. Po skončení řeči, jež byla přijata potleskem a proviziváním slavy, odebral se plukovník na nádraží, provázen jsa svými ctiteli, a odjel do Kansas City.

Jak obvykle, uvázala se Těl Jed. Sokol Omaha i letos v ten denstý a záslužný úkol pořádati v záměru období řadu diva

zárkou, že řízení divadla náležá se v rukou dobrých a přejeme pp. ochotníkům, aby dílo jejich korunováno bylo výsledkem tím nejlepším. Vstupné 25c osoba. Začátek v 8:15 večer. Místnost: Sokolovna. Přijíjí kus: "Ach tá láska" od Stolby.

V pondělí a v úterý uspořádala dráha Missouri Pacific vyučování instrukcí, ve stanici na Webster ul. Škola byla navštívena zřezenci operačního oddělení dráhy a odboroví přednášeli posluchačům, jak jest si počínati při udělování první pomoci. Před časem byla táž dráha napomenena při organizování operačních zaměstnanců a ve výboru pro veřejnou bezpečnost, spojivši se s americkým červeným křížem a nádražním departementem "Young Men's Christian Association". — Dahlmanovi demokraté učili

nedělní předběžné přípravy pro schůzi Woodrowa Wilsona, která bude se konati příští měsíc. Byl jmenován výbor okresním ústředním výborem, který byl vyslán v úterý do Sioux City, aby se zeptal guvernéra, kdy a zda bude mluvit v Omaze. Schůze jeho bude patrně položena na 5. října. W. J. Bryan bude též pozván, aby mluvil též den. Senátor Hitchcock bude pravděpodobně požádán, by uvedl Wilsona, jako člen národního poradního výboru.

Výroční volby úředníků Omahy Research klubu byly konány v Berehmanově síni a tito byli zvoleni na příští rok: za předsedkyni pí. John Latenserová; za místopředsedkyni pí. Margaret Me Shaneová; za poklanici pí. Alice MeShaneová za tajemnici pí. Kateřina Caricková; za knihovni pí. Sophia McKillopová a pí. Kateřina Carthyová; za rádece rev. McGuillian z Creightonou.

Nečetli jste dosud "Česko-Americký Venkov", pište si o ukázkové číslo na naši adresu. Dočtete se o moderním způsobu farmaření, zelinářství, sadabřví, zahrádnictví, květinářství, domácnosti a jiných pro vás nadmíru důležitých věcech.

ZPRÁVY Z LINWOOD, NEBR.

Minulý týden zemřel p. Jak. Vítáváva ve stáří 62 roků. Zemřelý přibyl do této země před 40 roky se svou manželkou, bratrem a rodiči, kteří dosud všichni žijí. Zemřelý byl rozen v Hrotovicích na Moravě, kdež se vyučil krejčovinně a i hudbě se přiučil a v této nové vlasti řídil hudbu zde v místě, neb jeho synové jsou všichni hudebníci. Zanechal 3 syny, jako i pět deer pozůstal. Čtyři jsou již vdané a jedna dosud svobodná, synové pak jsou dva ženatí a zaměstnaní jsou všichni při dráze. Jeden je strojvedoucí, jeden topič a jeden je v "round house" v místě. Zemřelý byl členem Z. Č. B. J., u které byl pojištěn na \$1000. Do Jednoty přistoupil s celým řádem ČSPS, ku kterémuž přistoupil ve Wahoo, Neb., kdež provozoval své fenešlo a pak tam vyprodal a usadil se v North Bend, Neb. Zde zase vyprodal a usadil se konečně v Linwood, Neb., kde žil posledních 26 roků v kruhu rodinném. Pochován byl ve středu ze síně řádové dle obřadů spolkových na hřbitov linwoodský. Budíž mu země lehká! Pozůstalí nechtí přijmout naší soustrast!

Oněhdy p. Fr. Řehák st. spadl se stromu a zlomil si nohu v kotlíku. Pan dr. Draský ho ošetřuje a každý mu přeje brzkého pozdravení. — Minulý týden byla pořádána okresní výstava, která byla dosti četně navštívena a krajan Stýskal od Bruno, Neb., dostal první cenu na jeho křebee, jakož i několik krajanů dostalo ceny na plodiny. — Paní Blatná z Bruno, Neb., přijela se synem v neděli na návštěvu k bratrovi A. V. Křízovi, jakož i Joa. Karpíšek z Prague, Neb. — Paní Homolková se nalézá dosud v nemocnici v David City, kdež se nachází již osmý týden a je doma z toužebnosti očekávána od manžela i dítek. Možná, že již tento týden přijede domů, neb se již cítí lépe. — Odběratelé Pokroku upozorňujeme, aby přiblížili k své adrese, zda-li dluží na časopis. Pakli ano, aby se předplatili a po připsání doplatili u Blatného, jednatele tohoto listu, neb vydavatelstvo takle potřebuje washingtony. Mnaž si dluhuji již hezky dlouho až i dva roky.

Mláčen je již skoro skončeno a seti ozimu pokračuje, an je pohoda k tomu, neb zem má vláhu, ale ne hluboka; bylo by dostě ještě třeba. — V sobotu byla hezky oblačno a proto stěhovavé ptactvo táhlo k

KRAJANÉ, SVOBODÁŘI, ČTE. TE, SUĐTE — PŘEMÝ. SLEJTE!

V Chicagu zemřela dne 17. září krajanek Anna Boleková. Její mrtvola byla převezena do katolického chrámu Blahoslavené Aněžky na Central Park Ave., kde za znenulou sloužena zdušní mše.

V tom ovšem není nic zlého a považujeme to za právě tak místně, jako kdyby nad ní byl mluvil nějaký spolkový řečník. Zejména jestli byl církevní pohřeb přáním zenule, pak konali pozůstalí pouze svou svatou povinnost, že se dle přání toho řidili. Tak dalece nemáme nicoho k namítání a žádný pravý svobodář, který etí a si váží náboženských názorů každého jiného jako svých vlastních, rovněž v tom neshledá nic zlého, třeba by rodina Bolkova stála v předních řadách výbojné svobodomyšlnosti mezi krajany v Chicagu. To není nic nového a konečně také nic zlého. Víme ku př., že jeden "bojovný" svobodář — redaktor ultra nevěreckého listu, který dovedl pořádati pravé štvácnice proti lidem, kloněm se k náboženskému názoru, pochovával členy své rodiny dle ortodoxního ritu židovského, ve své rodině světi kábes a dává si femínky na ruce a želo, klaně se svému Jehovovi, kterého ve veřejnosti zapřá a pro kterého jiné kaceřuje. — Na to jsme již mezi tak zv. patentními svobodáři zvykli. Ale při pohřbu paní Bolekové událo se ještě něco jiného, jak se oznamuje v Oznámení úmrť v chicagských denních listech. Stojíš tam doslova: " — po odbyté zádušní mši na Česko-národní hřbitov do rodinné hrobky. U hrobu promluví dr. Fr. Iška —"

Jak se nám sčlňuje, dr. František Iška, plno tituló: papež, patriareha, šejk ul Islam a prokurátor nevěrecké synody, velekněž nově české sekty in statu nascendi v Americe, opravdu na pohřbu řečníl. Za tolik a tolik — rozhazoval perly své výmluvnosti nad mrtvolou, která právě byla v kostele při zádušní mši vykropena. Jednání dr. Išky nestálo by nám ani za povšimnutí, kdyby tento pán se svého vysokého koně nehodal a nesekal po každém, kdo uznává věřící naše krajany za bratry Čechy, s námi rovné a stejné cíteři, stejné tužby mající a kdo respektování názorů cizích považuje za jednu z hlavních zásad pravé svobodomyšlnosti. Jest to dr. Iška, který mezi naším lidem pěstuje kulturu sprostoty vůči každému, kdo jest jiného náhledu ve věcech náboženských a v této zemi úplné svobody nehojným a nedůstojným způsobem vyvolává a pěstuje štvácnice všude tam, kde z toho kouká jeho nejvyšší bytost, jeho bůh, jeho modla — ***** Zrovna jako z pohřbu paní Bolkové.

Všimáme si této nepřistojnosti jen proto, aby ti, kdož dosud pohliběji k dr. Iškovi jako k výkřevu a reprezentantu jediné a pravé svobodomyšlnosti v Americe, viděli opět jeden důkaz toho, co my tvrdivme již léta a léta, že u dr. Išky business je business. Což náš lid neprohledně nikdy?

Jihu a nějaký šap tu zanechal houbeletou deceruku p. a pí. Boh. Šavilíková, totiž první, ze které mají velkou radost, obzvlášť mladý tatínek, který se cítí o nějaký oul větší. Gratulujeme!

Epidemie kašská zde také řádní. V okolí již pošlo několik koní, a léku proti ní není, několi se nabíel mnoho jak k napájení, tak i do kreviva jakož i k desinfekci.

Krajané! Nezapomente, že v úterý, dne 1. října, případně registrace! Kdo chce při podzimních volbách voliti, musí se dáti registravati.

Krajané! Nezapomente, že v úterý, dne 1. října, případně registrace! Kdo chce při podzimních volbách voliti, musí se dáti registravati.

Krajané! Nezapomente, že v úterý, dne 1. října, případně registrace! Kdo chce při podzimních volbách voliti, musí se dáti registravati.